

Bildningsförvaltningen
Jessica Käller

Utbildningsnämnden

Redovisning av uppdrag att genomföra en fördjupad utredning avseende Enebybergskolans lokalbehov

Ärendet

Kommunfullmäktige tog den 20 februari 2023 (§ 25) ett genomförandebeslut om utbyggnad och upprustning av den äldsta byggnaden Eneby på Enebybergs skola samt uppförande av temporära lokaler, i enlighet med framtagna handlingar. Fullmäktige följde därmed kommunstyrelsens förslag från den 16 maj 2022 (§ 78) för att få moderna och attraktiva lokaler med plats för en fyrparallellig skola för årskurserna F-6. Upprustningen av den äldsta skolbyggnaden Eneby pågår och beräknas vara klar till årsskiftet 2025/2026.

En ny skolbyggnad med utrymme för fyra nya klassrum är planerad att byggas i anslutning till Brage med planerad start under 2026. Byggnaden ska ersätta den temporära skolbyggnaden, paviljongen, som finns på Brages skolgård.

Kommunstyrelsen fattade den 16 maj 2022 (§ 78) beslut om att ta nästa steg i att uppföra en helt ny idrottsbyggnad vid Brage, inom fastigheten Orren 31, som ersätter den gamla gymnastiksalen. Idrottssalen är projektets sista etapp.

Utbildningsnämnden har gett bildningsförvaltningen i uppdrag att utreda Enebybergskolans lokalbehov. Uppdraget ges utifrån ett vikande befolkningsunderlag samt att kommunen tidigare identifierat ett överskott av antalet skolplatser.

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämndens beslut

Utbildningsnämnden uppdrar åt bildningsförvaltningen att utreda behovet av musiksäl och hemkunskapssal på Enebybergs skola.

Utbildningsnämndens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen avbryter fortsatt planering för ny skolbyggnad inom Enebybergs skola.

Bakgrund

Kommunfullmäktige tog den 20 februari 2023 (§ 25) ett formellt genomförandebeslut om utbyggnad och upprustning av den äldsta byggnaden Eneby på Enebybergs skola samt uppförande av temporära lokaler, i enlighet med framtagna handlingar. Fullmäktige följde därmed

Datum
2025-09-18Diarienummer
UN 2025/0224Bildningsförvaltningen
Jessica Käller

kommunstyrelsens förslag från den 16 maj 2022 (§ 78) för att få moderna och attraktiva lokaler med plats för en fyrparallellig skola för årskurserna F-6. Paviljongerna ska ersättas med permanenta lokaler och en ny idrottshall ska uppföras på Brageskolans tomt.

Upprustningen och tillbyggnationen av den äldsta skolbyggnaden Eneby pågår och beräknas vara klar till årsskiftet 2025/2026. Nästa fas i projektet är utbyggnaden av nya lärosalar vid Brage.

Projektet för utbyggnad av Brage är nu under projektering och genomförandebeslut var planerat att gå upp till kommunfullmäktige under september. Utifrån utbildningsnämndens uppdrag till bildningsförvaltningen att utreda Enebybergs lokalbehov har samhällsutvecklingsförvaltningen pausat det till dess att utbildningsnämnden har fattat ett beslut gällande Enebybergskolans lokalbehov och skolorganisation framåt.

Enligt kommunens antagna lokalförsörjningsprocess är projektet nu inne i Fas 4 och behöver ett beslut från kommunstyrelsen för att påbörja fas 5 (Upphandling).

Kommunstyrelsen fattade i maj 2022 beslut om att uppföra en helt ny idrottsbyggnad vid Brage, inom fastigheten Orren 31, som ersätter den gamla gymnastiksalen.

Bildningsförvaltningens utredning

De senaste årens befolkningsprognoser har visat på en vikande trend av antalet barn i skolåldern. Effekten av det har visat sig på flera av kommunens grundskolor. Vid tidigare beslut gällande utbygganden av Enebybergskolan har hänsyn tagits till områdets geografiska placering. Skolans placering samt att det råder en osäkerhet i befolkningsprognosen på långs sikt har lett fram till bedömningen att skolan behöver dimensioneras med en viss marginal.

De kommande åren förväntas den byggbaserade befolkningsprognosen ge färre barn till Enebyberg. Kringliggande kommuner har, precis som Danderyd, ett sjunkande elevantal. Det gör att antalet interkommunala elever också förväntas minska de kommande åren. Vid en fortsatt fyrparallellig skolorganisation skulle skolan ha en lokalkapacitet för ca 700 elever. Skulle skolan på sikt ställas om till att bli treparallellig skulle lokalkapaciteten i stället bli 525. Utifrån den byggbaserade

Datum
2025-09-18**Diarienummer**
UN 2025/0224Bildningsförvaltningen
Jessica Käller

befolkningsprognosen skulle skolan klara av att vara en treparallellig organisation vid klasser med ca 25-28 elever. Det finns samtidigt ett lokalöverskott av antalet skolplatser totalt sett i kommunen.

Enebyberg	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
6-12 år Byggbaserad prognos	574	553	542	538	542	550	555	553	554	558
6-12 år Nollbyggnation	575	553	541	535	533	540	541	536	534	534

Antalet inskrivna elever från andra kommuner var 101 under läsåret 2019/2020, under läsåret 2024/2025 var det 66 inskrivna elever. Totalt hade skolan 681 inskrivna elever läsåret 2019/2020 som sedan har sjunkit till 600 inskrivna elever läsåret 2024/2025.

Idag är verksamheten nästan fyrparallellig i alla årskurser, men elevantalet per klass är som lägst i de minsta åldrarna.

Elevantal 25/26	Enebyberg	Antal paralleller	Elevantal per klass (genomsnitt)
F-klass	79	4	19,8
Åk 1	75	3	25,0
Åk 2	89	4	22,3
Åk 3	81	4	20,3
Åk 4	83	4	20,8
Åk 5	100	4	25,0
Åk 6	88	4	22,0
Totalt	595	27	22,0

Konsekvenser av att inte bygga ut Brage (etapp 2)

En ny skolbyggnad med utrymme för fyra nya klassrum är planerad att byggas i anslutning till Brage, med planerad start under 2026. Byggnaden ska ersätta den temporära skolbyggnad, Hagapaviljongen, som finns på Brages skolgård idag.

Utöver klassrummen skulle även hemkunskapssal och musiksäl byggas i den nya byggnaden. Idag åker skolverksamheten till Kyrkskolan och har undervisning i hemkunskap, vilket verksamheten upplever som resurs- och tidskrävande. Musiksalen finns idag i Brage-paviljongen, tidigare intill matsalen men har använts vid evakueringen av Eneby. Verksamheten har ett önskemål om att den ska fungera som en "tyst" matsal, det är inte optimalt läge att ha musiksalen precis intill matsalen. Skulle inte Brage byggas ut så skulle behovet av musiksal och hemkunskapssal behöva tillgodoses, något som behöver studeras närmare vid ett beslut om skolorganisationen.

Verksamheten arbetar idag sektionsvis, med fyra klasser (en parallell) i varje sektion vilket är ett ansenligt arbetssätt för skolan. Idag är verksamheten fyrparallellig i nästan alla årskurser, vilket gör att verksamheten lämpar sig för lokalerna.

Bildningsförvaltningen
Jessica Käller

Om inte Brage skulle byggas ut skulle verksamheten behöva ha kvar paviljongerna fram till hösten 2028 för att kunna ställa om verksamheten till en treparallellig organisation. Skolan skulle behöva vara mer restriktiv till att ta emot elever från andra kommuner. Om en stor inflyttning skulle ske i Enebyberg skulle skolan ha en betydligt mindre lokalkapacitet, vilket talar för att skolor i närheten behöver ha en viss marginal. Det är inga långa avstånd till andra kommunala skolor i kommunen. Ekebyskolan ligger inom ca 2,7 km och till Balderskolan är det ca 3 km, och till Kyrkskolan ca 3,2 km.

Detaljplanen för Enebybergs skola vann laga kraft den 5 oktober 2024. Syftet med detaljplanen var att möjliggöra för en ny idrottssal samt utöka bygggrätten av undervisningslokaler. Detta skapar förutsättningar för att skolan ska kunna byggas ut som planerat, eller i ett senare skede när behovet finns.

Bildningsförvaltningens bedömning

Kommunstyrelsen godkände vid sitt sammanträde den 17 juni den så kallade skolutredningen. Viktiga slutsatser som utredningen mynnade ut i är bland annat att förvaltningen ska arbeta för att undvika halvfylla klasser och minska lokalkostnader där det är möjligt. Där ingår att anpassa framtida renovering till ett säkerställt kapacitetsbehov. Det är viktigt att säkerställa att kommunen inte etablerar mer lokaler än behovet för att minska risken för framtida överkapacitet.

Utifrån detta resonemang och den fortsatta demografiska utmaningen kommunen står inför bedöms det inte vara motiverat att genomföra steg 2 (Brage) i projektet i nuläget.

Den antagna detaljplanen gör det möjligt att i framtiden bygga ut skolan. En kontinuerlig bevakning av elevprognoserna bör ske för att kunna agera om förutsättningarna ändras.

Bildningsförvaltningen föreslår dels att planeringen av en ny skolbyggnad inom Enebybergs skola avbryts. Även att behovet av musiksall och hemkunskapssal behöver beredas tillsammans med samhällsutvecklingsförvaltningen.

Konsekvenser för barn och unga

Att minska Enebybergsskolan till en treparallellig organisation skulle innebära att vissa elever som önskar att gå på skolan inte får plats. Skolan behöver i första hand prioritera att ta emot elever från Danderyd och minska intaget från andra kommuner.

Bildningsförvaltningen
Jessica Käller

Ekonomiska konsekvenser

Det finns upparbetade kostnader för projektet (Brage) som behöver finansieras om projektet inte skulle bli av. Hyreskostnaden som tillkommer om byggnaden uppförs är ca 5,5 miljoner kronor. Hyreskostnaden för paviljongerna kommer belasta utbildningsnämnden under några år till om Brage inte byggs ut, troligen till år 2028 för att därefter kunna avvecklas.

Framtida kostnader för att bygga om befintliga lokaler eller bygga ut för att få plats med hemkunskap och musiksäl behöver preciseras närmare.

Johannes Pålsson
Bildningsdirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Redovisning av uppdrag att genomföra en fördjupad utredning avseende Enebybergskolans lokalbehov
2. Kommunfullmäktiges beslut, 2023-02-20 § 25
3. Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande, 2023-01-26
4. Reservation (C) mot kommunstyrelsens beslut, 2022-05-16
5. Kommunstyrelsens beslut, 2022-05-16 § 78
6. Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande, 2022-04-26

Expedieras
Kommunstyrelsen
Tekniska nämnden